«Το θέαμά σας βρωμάει. Βάλτε φωτιά στις κάμερες» (Απόσπασμα άρθρου) (Μιχαήλ Στυλιανός)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 18 Ιανουαρίου, 2006

Την εικόνα του επαγγέλματος (δημοσιογραφία) διαμορφώνει προπάντων το καθημερινό θέαμα μιας ελλειμματικής, άναρχης και συχνά κραυγαλέα μεροληπτικής πληροφόρησης, που στοχεύει όχι στη νόηση, αλλά στα πρωτόγονα ένστικτα και υπακούει μόνο στους τυφλούς νόμους του αχαλίνωτου συναγωνισμού τηλεθέασης, βασιζόμενους σε αβασάνιστες ερμηνείες υπόπτων μετρήσεων. Στα συναγωνιζόμενα μεγαλύτερα ιδιωτικά κανάλια η «ενημερωτική λειτουργία», από καιρό υποβιβασμένη σε επίπεδα θεάτρου γκρανγκινιόλ, κρημνίστηκε τελευταία στο «καναβάτσο» του κικ μποξ, όπου όλα τα χτυπήματα επιτρέπονται, ή σε προβολές («κατόπιν αξίωσης των τηλεθεατών») εμετικής «τσόντας», με αηδιαστικά σχόλια, σε ακένωτο σίριαλ-οχετό με πρόσχημα τα σκάνδαλα στην ιεραρχία...

Θέτω το παραπάνω μήνυμα (με μαύρα γράμματα και με το οικόσημο των αναρχικών) υπόψη εκείνων των συναδέλφων δημοσιογράφων που, αφενός είναι γνωστοί για την ευαισθησία τους στην ευστοχία πολλών συνθημάτων της ίδιας προέλευσης, αφετέρου **έχουν διακριθεί τον τελευταίο μήνα σε μια εμπαθή και άνευ φραγμών εκστρατεία κατά του προκαθημένου της Ελληνικής Εκκλησίας,** τυφλώττοντες για τις καταστροφικές για το έθνος συνέπειες.
Διδάχθηκα τους κανόνες, τις μεθόδους και την τεχνική της δημοσιογραφίας, από το 1954, από τον Γεώργιο Ανδρουλιδάκη, στη σχολή-εργαστήριο της «Ελευθερίας» του Πάνου Κόκκα και από το 1967 στο Εθνικό Ινστιτούτο Δημοσιογράφων, επίσημη σχολή του Παρισιού. Εδιδάσκετο τότε και εφαρμοζόταν στην πράξη ότι αποστολή του δημοσιογράφου είναι η αντικειμενική όσο και πλήρης ενημέρωση των πολιτών, η οποία απότελεί προϋπόθεση για τη λειτουργία της δημοκρατίας. Ότι αποστολή του δημοσιογράφου είναι η αναζήτηση, η διασταύρωση-εξακρίβωση και η ψυχρή καταγραφή της πληροφορίας. Ότι στην αναζήτηση της πληροφορίας ο δημοσιογράφος διατυπώνει ερωτήσεις με την επιβαλλόμενη ευπρέπεια στον ερωτώμενο και με σεβασμό στο λειτούργημα που ο ίδιος υπηρετεί.
Τα ερωτήματα μπορεί να είναι διεισδυτικά και επίμονα, αλλά διατυπώνονται νηφάλια και με αυτοέλεγχο. Δεν επιτρέπεται στον δημοσιογράφο η διολίσθηση σε μεθόδους και ύφος αστυφύλακα, ανακριτού ή ιεροεξεταστή
Εδιδάσκετο και εφαρμοζόταν, επίσης, ο σιδηρούς κανόνας ότι ειδήσεις και σχόλια ανήκουν σε αυστηρά διαχωρισμένα πεδία ασκήσεως της δημοσιογραφίας, με όρια

σαφή και διακριτά από το κοινό και ότι είναι ανεπίτρεπτη η ανάμειξή τους. Ότι όλες οι διαθέσιμες ειδήσεις αποτελούν δικαίωμα του πολίτη και μόνο το σχόλιο ανήκει στο όργανο της πληροφόρησης. Ότι η ιεράρχηση στην προβολή των ειδήσεων γίνεται με μέτρο την έκταση των συμφερόντων που θίγουν και της σημασίας των θεμάτων που αφορούν. Δεν αποκρύπτουμε ειδήσεις και δεν τις νοθεύουμε σύμφωνα με τις αδυναμίες μας. Και, τέλος, ότι ο θιγόμενος από δημοσίευμα έχει το αναφαίρετο δικαίωμα της απάντησης, αφαλκίδευτης και δημοσιευμένης σε αντίστοιχη προβολή.
Εκδότες και δημοσιογράφοι ήταν, ακόμη τότε, συνεχιστές μιας παράδοσης που ήθελε ως κανόνα υπέρτατο της λειτουργίας που ασκούσαν, την υπηρεσία των συμφερόντων της ελληνικής κοινωνίας, του ελληνικού έθνους. Οι εκδότες (με μία παταγώδη εξαίρεση) ήταν απλώς εύποροι, δεν είχαν οι πλείστοι ιδιόκτητες εγκαταστάσεις, δεν ασκούσαν την επιρροή τους για προσωπικό πλουτισμό. Οι δημοσιογράφοι ήταν πτωχοί και όσοι απέκτησαν ιδιόκτητη στέγη το όφειλαν στο Λαχείο των Συντακτών. Εκδότες και δημοσιογράφοι συναποτελούσαν και τότε την «τετάρτη εξουσία», υπό την έννοια όμως της δυνατότητος ελέγχου από θέσεως ηθικού κύρους, εδραιωμένου στη λαϊκή συνείδηση.
Τώρα... Και τώρα τα σημερινά ΜΜΕ παραμένουν -ακόμη- τετάρτη εξουσία. Με την αναστροφή όλων των κανόνων και αξιών. **Έχουν, εν ονόματι και της ελευθεροτυπίας, την εξουσία του ψεύδους, της διαστρέβλωσης, της απόκρυψης, της χειραγώγησης, του εκβιασμού. Έχουν -χάρις στη δύναμη υποβολής της εικόνας- τη δυνατότητα να «εκλέγουν» και να εξαφανίζουν πολιτικούς, να δημιουργούν ελεγχόμενα «λόμπι» στο Κοινοβούλιο, να επιβάλλουν την επιλογή υπουργών, να δημιουργούν «αστέρες» των γραμμάτων, της τέχνης, της επιστήμης και να καταδικάζουν άλλους, αξιότερους, αλλά δύσκαμπτους, στην αφάνεια.** Έχουν την εξουσία να μανιπουλάρουν τις αξίες στο χρηματιστήριο και να ανατρέπουν τις αξίες του κοινωνικού βίου, να επιβάλλουν αισθητικά κριτήρια και να υποτάσσουν ζωτικά συμφέροντα του έθνους και της ελληνικής κοινωνίας στα άμεσα προσωπικά συμφέροντα των καναλαρχών.
Οι δημοσιογράφοι παραμένουν στην πλειονότητά τους φτωχοί, συχνά υποκείμενοι σε στυγνή εκμετάλλευση και με απαλλοτριωμένη την επαγγελματική τους συνείδηση ενώπιον της απειλής της ανεργίας. Αλλά την εικόνα του επαγγέλματος προβάλλουν οι λίγοι, οι «αστέρες», με μυθώδεις απολαβές, βίλες, κότερα, πανάκριβα εστιατόρια, παράπλευρες επιχειρήσεις, ενίοτε υπερπόντιες και σωματοφυλακή από αστυνομικούς ή σεκιούριτι.
Την εικόνα του επαγγέλματος διαμορφώνει προπάντων **το καθημερινό θέαμα μιας ελλειμματικής, άναρχης και συχνά κραυγαλέα μεροληπτικής πληροφόρησης, που στοχεύει όχι στη νόηση, αλλά στα πρωτόγονα ένστικτα και υπακούει μόνο στους τυφλούς νόμους του αχαλίνωτου συναγωνισμού τηλεθέασης**, βασιζόμενους σε αβασάνιστες ερμηνείες υπόπτων μετρήσεων. Στα συναγωνιζόμενα μεγαλύτερα ιδιωτικά κανάλια η «ενημερωτική λειτουργία», από καιρό υποβιβασμένη σε επίπεδα θεάτρου γκρανγκινιόλ,

κρημνίστηκε τελευταία στο «καναβάτσο» του κικ μποξ, όπου όλα τα χτυπήματα επιτρέπονται, ή σε προβολές («κατόπιν αξίωσης των τηλεθεατών») εμετικής «τσόντας», με αηδιαστικά σχόλια, σε ακένωτο σίριαλ-οχετό με πρόσχημα τα σκάνδαλα στην ιεραρχία...

...

Στο τελευταίο αυτό σκαλοπάτι ο «δημοσιογράφος» υπερβαίνει τα όρια λειτουργίας του, μεταβάλλεται σε δημόσιο κατήγορο, προσωπικό αντίδικο, μανιώδη διώκτη, οιοτρηλατημένο ιεροεξεταστή...

...

Θα πρέπει η συνδικαλιστική ηγεσία του επαγγέλματος να λάβει υπόψη της ότι μπορεί μεν ο «δημοσιογραφικός» πάταγος περί την Εκκλησία να έριξε διακριτικό παραπέτασμα στην υπόθεση περί τα μυστικά κονδύλια, την πολυθεσία και τις επιχειρήσεις δημοσιογράφων, αλλά το παραπέτασμα κινδυνεύει να σχισθεί από το μπούμεραγκ των αντιδράσεων στη σημερινή κραιπάλη.
Το τελευταίο σύνθημα των αναρχικών, που εμπλουτίζει το σχετικό ανθολόγιο, αποτελεί αξιοπρόσεκτο μήνυμα και οιωνό.

(Πηγή: «Το Παρόν», 13 Μαρτίου 2005)